Dosarul nr.2-16215/24
2-24139805-12-2-09122024

Republica Moldova
H O T Ă R Î R E
În numele Legii

31 martie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa de judecată compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Alexei Maria
Grefier Pogorlovschi Svetlana, Morozov Sabrina

cu participarea reclamantului Olari Marcel, reprezentatului reclamantului -avocatul Pîslaru Lilia, pârâtei Olari Natalia, reprezentatului pârâtei – avocatul Bîrcă Ludmila, -

examinând în sediul instanței, în şedinţă publică, în procedură contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olari Marcel împotriva lui Olari Natalia cu privire la scutirea restanței de la plata pensiei de întreținere a copiilor minori, scutirea de la plata a 50 % din pensia de întreținere a copiilor minori stabilită prin hotărâre judecătorească,-

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces

În 5 decembrie 2024, Olari Marcel a înaintat cerere de chemare în judecată către Olari Natalia, cu privire la cu privire la scutirea restanței de la plata pensiei de întreținere a copiilor minori, scutirea de la plata a 50 % din pensia de întreținere a copiilor minori stabilită prin hotărâre judecătorească. (f.d. 4-6)

Cererea de chemare în judecată a fost înregistrată în Cancelaria Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) la 5 decembrie 2024, fiind repartizată pentru examinare în mod automat judecătorului Alexei Maria, la 9 decembrie 2024.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nr. 2-792/23 din 14 decembrie 2023, a fost admisă cererea depusă de pârâta Olari Natalia privind încasarea pensiei alimentare în favoarea copiilor minori *****).

Reclamantul a menționat că, în temeiul hotărârii respective, a fost eliberat documentul executoriu nr. 2-792/23 privind plata pensiei alimentare în beneficiul copiilor. Ulterior, prin Încheierea executorului judecătoresc Ciobanu Ruslan nr. ***** din 12 februarie 2024, a fost calculată restanța la pensia de întreținere pentru perioada 11 ianuarie 2023 – 11 ianuarie 2024, în cuantum de 105 748,68 lei.

Reclamantul informează că achită lunar 1/3 din veniturile sale pentru plata pensiei alimentare și a restanței aferente. Până în prezent, a fost achitată suma de 120.000 lei cu titlu de pensie alimentară, iar restanța a fost stinsă parțial cu suma de 35.986,71 lei. De asemenea, s-a achitat și suma de 18.000 lei reprezentând cheltuieli și onorariu al executorului judecătoresc.

Conform aceleiași încheieri din 12 februarie 2024, reclamantul informează că restanța la pensia alimentară rămasă de plată este de 69 761,97 lei, solicitând scutirea de la achitarea acesteia, invocând următoarele motive:

Reclamantul a invocat că, prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-25983/2021 din 10 decembrie 2021, a fost confirmată o tranzacție de împăcare încheiată între părți, în cadrul căreia s-a stabilit că pensia alimentară este compensată prin cedarea în favoarea

pârâtei a unei cote de ½ din apartamentul situat în *****. Conform tranzacției, pârâta a declarat în mod expres că nu pretinde și nu va mai pretinde pensie alimentară până la majoratul copiilor, aceasta fiind compensată integral prin cedarea cotei din imobil.

Reclamantul a menționat că situația sa financiară era deja precară la acel moment și s-a agravat semnificativ ulterior, în contextul cedării cotei sale din apartament pentru stingerea obligației de întreținere.

Acesta a menționat că, în urma executării tranzacției, a rămas fără locuință, fiind obligat să elibereze apartamentul la solicitarea pârâtei.

Reclamantul informează că a fost nevoit să contracteze un credit ipotecar pentru achiziționarea unei noi locuințe (str. *****), precum și mai multe credite de consum pentru renovarea și amenajarea acesteia, în baza Contractului de ipotecă nr. *****.

Acesta pretinde că, în baza tranzacției confirmate de instanță, obligațiile sale privind pensia alimentară au fost deja stinse, iar pe acest considerent și-a asumat obligații financiare suplimentare (credite ipotecare și de consum), întrucât considera că nu mai există alte datorii legate de întreținerea copiilor.

Reclamantul a invocat că, la momentul adoptării hotărârii din 14 decembrie 2023 privind încasarea unei pensii alimentare în cuantum de 1/3 din venituri, avea deja contractate mai multe credite (inclusiv ipotecare și de consum), totalizând obligații lunare în valoare de aproximativ 33.000 lei. Examinarea cauzei privind stabilirea pensiei alimentare s-a desfășurat în lipsa sa, ceea ce l-a privat de posibilitatea de a prezenta probe privind situația sa financiară dificilă.

Reclamantul a invocat că, în scopul executării titlului executoriu privind plata pensiei alimentare și a altor plăți aferente, este obligat să achite lunar suma de 22 200 lei.

Acesta a menționat că, pentru stingerea creditelor asumate anterior, era obligat să achite inițial peste 33.000 lei lunar.

Reclamantul informează că totalul obligațiilor sale de plată lunare a atins suma de 55.000 lei, în timp ce venitul său lunar net constituie doar 45 000 lei.

Reclamantul pretinde că, începând cu luna februarie a anului curent, se află într-o stare de supra-îndatorare, neavând posibilitatea reală de a-și onora toate obligațiile financiare.

Acesta a invocat că, dincolo de deficitul lunar de 10 000 lei rezultat din neacoperirea integrală a obligațiilor curente (pensia alimentară și credite), este nevoit să suporte și alte cheltuieli vitale, precum procurarea alimentelor, produselor de igienă, medicamentelor, plata serviciilor comunale, dar și cheltuieli legate de îngrijirea tatălui bolnav. Aceste circumstanțe afectează inclusiv posibilitatea de a menține o relație firească cu copiii minori *****.

Reclamantul a informat că, pentru a face față cheltuielilor lunare, a fost nevoit să contracteze noi împrumuturi de la persoane fizice și instituții de microfinanțare, anexând în acest sens contractul de credit Ecredit din martie 2024 în valoare de 50 000 lei.

Acesta a menționat că, în prezent, are obligația de a achita lunar suma de 38 267 lei pentru rambursarea creditelor, structurate astfel:

- Credit ipotecar contractat de la BC „Eximbank" SA – 22 230 lei/lună;
- Credit de consum la compania de microfinanțare Ecredit – 8 333 lei/lună;
- Credit suplimentar la Ecredit – 2 547 lei/lună;
- Un alt credit la Ecredit – 3 625 lei/lună;
- Credit MaxCredit – 1 633 lei/lună.

Autorul cererii solicită instanței să țină cont de următoarele circumstanțe esențiale:

- Suma lunară achitată cu titlu de pensie alimentară și restanță la aceasta constituie 22.000 lei;

- Acesta are în derulare obligații contractuale în valoare de 38 267 lei lunar pentru credite ipotecare și de consum;
- După achitarea acestor obligații, venitul rămas nu îi permite să acopere restul cheltuielilor curente, fiind astfel nevoit să se împrumute lunar;
- Aceste condiții afectează și relația personală cu copiii minori, limitând posibilitatea de a-i vizita sau întreține.

Reclamantul pretinde că pârâta Olari Natalia beneficiază de venituri suficiente pentru întreținerea copiilor, declarând venituri anuale de aproximativ 330 000 lei (circa 27 500 lei lunar), la care se adaugă o indemnizație lunară de 2 000 lei din partea statului român pentru întreținerea minorilor.

Acesta a reiterat că, prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-25983/2021 din 10 decembrie 2021, a fost confirmată tranzacția de împăcare prin care reclamantul a cedat ½ cotă-parte din apartamentul situat pe str. *****, în favoarea pârâtei, ca formă de compensare integrală a pensiei alimentare datorate până la majoratul copiilor.

Olari Marcel a menționat că hotărârea privind încasarea pensiei alimentare (Judecătoria Chișinău, sediul Centru, nr. 2-792/23 din 14 decembrie 2023) a fost emisă în lipsa sa, deși depusese o cerere de amânare. Acesta nu a avut posibilitatea de a formula o referință, de a prezenta probe privind situația sa financiară, de a angaja un apărător sau de a-și exercita dreptul la apărare. Deși hotărârea a fost atacată cu apel, cauza nu a fost încă examinată din cauza eliberării din funcție a judecătorului raportor.

Reclamantul informează că, în contextul financiar descris, nu mai reușește nici măcar să achite serviciile comunale, fiind deja acționat în judecată pentru datorii de către Moldova-Gaz (cauză aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru).

Astfel, în final, reclamantul a solicitat instanței de judecată: scutirea reclamantului Olari Marcel de plata restanței la pensia alimentară în sumă de 69 761,97 lei; Scutirea parțială, în proporție de 50%, de la plata pensiei alimentare stabilite prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-792/23 din 14 decembrie 2023.

Reclamantul își întemeiază pretențiile pe dispozițiile articolelor 104, 105, 110 din Codul familiei, art. 114 din Codul de executare, articolelor 239-242 din Codul de procedură civilă.

La data de 28 ianuarie 2025, pârâta Olari Natalia, a înaintat referință, prin poșta electronică a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 55-68), prin care a menționat dezacordul față de acțiunea civilă inițiată de reclamantul Olari Marcel privind scutirea restanței de la plata pensiei de întreținere a copiilor minori, scutirea de la plata a 50 % din pensia de întreținere a copiilor minori stabilită prin hotărâre judecătorească.

Prin referința formulată, pârâta a menționat că subsemnata Olari Natalia, asistată de apărătoarea sa, avocata Ludmila Bîrcă, solicită: respingerea cererii depuse de reclamantul Olari Marcel privind scutirea de plata restanței la pensia alimentară, pe motiv că aceasta este neîntemeiată și lipsită de suport juridic; Încasarea din contul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezenta cauză, în sumă de 10 000 lei, în favoarea pârâtei Olari Natalia.

În motivarea referinței, pârâta a menționat că, prin Încheierea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nr. 2-25983/21 din 10 decembrie 2021, a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între părți la mediatorul Marcel Burlacu, în care s-a stabilit expres ca domiciliul copiilor minori să fie la mama, Olari Natalia. Ulterior, prin Încheierea din 23 noiembrie 2023, instanța a dispus încetarea procesului privind stabilirea domiciliului copiilor, constatând absența unui litigiu, aspect confirmat și de reclamant.

Pârâta a subliniat că, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău din 14 decembrie 2023, s-a dispus plata pensiei alimentare în cuantum de o treime din veniturile lui Olari Marcel, începând cu 11 ianuarie 2023, pentru ambii copii minori. În baza acestei hotărâri, a fost emis titlul executoriu nr. 2-792/23 din 05 ianuarie 2024, transmis spre executare executorului Ciobanu Ruslan. Acesta a constatat, prin încheierea din 12 februarie 2024, o restanță de 105 748,68 lei aferentă perioadei 11 ianuarie 2023–11 ianuarie 2024.

Ulterior, executarea a fost preluată de executorul Tihonovici Alexandr, care, prin încheierea din 03 aprilie 2024, a constatat neachitarea pensiei pentru lunile februarie și martie 2024. În data de 27 februarie 2024, reclamantul a depus o contestație împotriva titlului executoriu, care a fost respinsă de instanță pe 26 martie 2024, menținând valabilitatea executării silite.

La 12 aprilie 2024, Olari Marcel a solicitat anularea încheierii executorului, invocând tranzacția de împăcare confirmată în 2021, susținând că transferă lunar 2 000 lei pentru întreținerea copiilor și contribuie la cheltuielile acestora privind educația, sănătatea și recreerea.

Pârâta a menționat că debitorul susține că a achitat în total 124 457 lei pentru perioada 11 ianuarie 2023–11 ianuarie 2024, însă executorul a luat în calcul doar 72 534 lei. De asemenea, acesta ar fi pierdut locuința prin cedarea cotei de ½ din apartament către pârâtă, conform tranzacției, fiind nevoit să contracteze credite pentru un nou apartament.

Prin încheierea din 18 iunie 2024, Judecătoria Chișinău a respins cererea lui Olari Marcel de anulare a încheierii executorului, scutire de pensie alimentară și anulare a măsurilor de asigurare. Ulterior, în iulie 2024, instanța a restituit apelul său împotriva hotărârii din decembrie 2023, iar acesta a inițiat o nouă acțiune pentru modificarea cuantumului pensiei alimentare.

Pârâta a subliniat că Olari Marcel a depus în 2024 mai multe acțiuni, inclusiv cereri de revizuire a hotărârii din 2021 și din 2023 și a solicitat scutirea parțială de restanța de 69 761,97 lei și reducerea pensiei cu 50%. Reclamantul susține că a plătit aproximativ 120.000 lei și că veniturile sale sunt insuficiente pentru a acoperi pensia și datoriile, invocând dificultăți financiare și faptul că pârâta are venituri anuale de circa 330.000 lei plus o indemnizație lunară din România.

Pârâta a precizat că cererea de scutire este neîntemeiată și repetitivă, iar dificultățile financiare invocate nu justifică neîndeplinirea obligației de întreținere, care este o responsabilitate parentală prioritară. A invocat prevederile art. 104, 105 și 110 din Codul Familiei, care reglementează contestarea restanțelor, posibilitatea eliberării parțiale sau integrale de plata acestora în condiții temeinice și modificarea cuantumului pensiei în cazul schimbării situației materiale sau familiale.

De asemenea, pârâta a amintit că prin încheierea irevocabilă din 10 decembrie 2021 a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată la mediator, prin care s-a stabilit domiciliul copiilor la mama, Olari Natalia. Prin hotărârea din 14 decembrie 2023, instanța a dispus plata pensiei alimentare de 1/3 din veniturile lui Olari Marcel, iar la 5 ianuarie 2024 a fost emis titlul executoriu, transmis spre executare silită executorului competent.

Pârâta a solicitat, prin acțiunea din 11 ianuarie 2023, stabilirea domiciliului copiilor împreună cu mama, pensie alimentară fixă de 2.000 lei lunar pentru fiecare copil și recuperarea cheltuielilor procesuale. Avocatul pârâtei a cerut apoi stabilirea pensiei procentual, având în vedere veniturile mari ale pârâtului, angajat la Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Instanța a constatat că pârâtul nu a răspuns cererii inițiale, însă a admis parțial cererea sa de încetare a procesului, menținând pe rol solicitarea privind pensia alimentară. În timpul procesului, pârâta a susținut că pârâtul a făcut plăți lunare de 2 000 lei și alte cheltuieli

ocazionale pentru copii, dar acestea nu acoperă necesitățile zilnice ale acestora. Pârâtul, citat legal, nu s-a prezentat.

Instanța a reținut că pensia alimentară trebuie să fie periodică, proporțională cu veniturile pârâtului și în beneficiul copiilor, nu al părinților. A respins compensația pensiei alimentare prin cedarea cotei din apartament, considerând-o nelegală. De asemenea, renunțarea mamei la pensie în numele copiilor este nulă.

Judecătoria a confirmat pensia alimentară stabilită la 1/3 din venitul tatălui pentru ambii copii, hotărârea din 14 decembrie 2023 rămânând în vigoare. Modificarea pensiei este posibilă doar în cazul unei schimbări reale a situației materiale, ceea ce pârâtul nu a dovedit. Se menționează că pârâtul a contractat credite care par să-i fi afectat intenționat situația financiară, fără a prezenta documente complete.

Instanța a subliniat că interesul superior al copilului este prioritar și că obligația de întreținere este permanentă, neputând fi compensată sau renunțată prin acorduri între părinți. Pârâta suportă cheltuieli lunare importante pentru creșterea și educația copiilor, iar suma oferită de pârât este insuficientă.

Totodată, pârâtul a creat obstacole administrative care afectează exercitarea drepturilor copiilor și ale mamei. Situația financiară a pârâtei este dificilă, fiind în concediu de îngrijire a copilului și fără venituri proprii. Veniturile pârâtului ar fi crescut în 2024, dar nu a prezentat dovezi în acest sens.

Pe fond, instanța consideră neîntemeiată cererea de reducere a pensiei alimentare, menținând cuantumul stabilit, în interesul superior al copiilor. Executorul judecătoresc a constatat restanțe ale pârâtului la plata pensiei alimentare în sumă de peste 95 000 lei pentru începutul anului 2024.

Pârâta a susținut că, atâta timp cât Olari Marcel nu a achitat restanța la pensia alimentară, din venitul său se vor reține pensia curentă și o parte din suma restantă, fără posibilitatea de a solicita mai mult. După stingerea datoriei, obligația de plată va fi redusă proporțional.

De asemenea, a evidențiat că după hotărârea Judecătoriei Chișinău din 14 decembrie 2023, Olari Marcel nu a respectat obligațiile de plată și și-a retras apelul în iulie 2024, recunoscând implicit hotărârea.

Referitor la creditele contractate de reclamant, pârâta a precizat că acestea au fost luate anterior hotărârii și că instituțiile financiare au verificat capacitatea lui de rambursare, opinând că împrumuturile au fost contractate intenționat pentru a-și defavoriza situația financiară în fața instanței.

Argumentul reclamantului privind contribuția financiară a tatălui său nu constituie temei pentru scutirea de plata pensiei alimentare, familia tatălui având un venit stabil și susținere financiară.

Pârâta a invocat art. 75 alin. (2) din Codul Familiei, care permite modificarea pensiei alimentare doar în cazul schimbărilor esențiale ale circumstanțelor financiare sau familiale. În speță, reclamantul nu a dovedit o diminuare a veniturilor, ci dimpotrivă, acestea ar fi crescut în 2024-2025.

De asemenea, legea nu permite scutirea de plata pensiei alimentare pentru copii minori în cazul unor dificultăți financiare ale debitorului, iar reducerea cuantumului pensiei este posibilă doar dacă există o schimbare semnificativă a situației materiale, condiție neîndeplinită aici.

Reclamantul își păstrează locul de muncă și are venituri suplimentare, iar contractarea de împrumuturi nu justifică reducerea sau scutirea pensiei.

Pârâta a concluzionat că acțiunea reclamantului reprezintă, de fapt, un apel mascat împotriva hotărârii irevocabile din 14 decembrie 2023 și o ingerință nejustificată în securitatea raportului juridic stabilit.

În ședința de judecată, reclamantul Olari Marcel și avocata sa, Lilia Pîslaru, au susținut integral acțiunea formulată, solicitând admiterea cererii în baza faptelor și argumentelor prezentate anterior. Aceștia au argumentat că scutirea de la plata restanței la pensia alimentară, precum și o eventuală suspendare temporară a obligației de plată ar permite reclamantului să-și achite datoriile restante pentru utilități (în special gazul) și creditele contractate de la instituții de microfinanțare. Conform calculelor prezentate, scutirea de la plata restanței și reducerea cu 50% a pensiei alimentare ar diminua sarcina financiară lunară cu aproximativ 13.400 lei, ceea ce ar duce la un dezechilibru financiar de doar 1 600 lei lunar în defavoarea lui, situație mult mai ușor de gestionat.

Reclamantul a insistat că această ajustare l-ar ajuta să facă față dificultăților financiare actuale și a considerat că există circumstanțe care justifică cererea de scutire totală de la plata restanței și suspendarea temporară a pensiei alimentare.

În replică la afirmațiile pârâtei, Olari Marcel a negat veridicitatea acestora, susținând că pe parcursul perioadei indicate (ianuarie 2023 - ianuarie 2024) și chiar anterior, Olari Natalia a locuit împreună cu un alt bărbat în fosta locuință comună, iar copiii au stat în cea mai mare parte la bunici. Prin urmare, facturile prezentate de pârâtă pentru utilități reflectă cheltuieli obișnuite ale apartamentului în care aceasta locuiește împreună cu actualul său partener și copilul lor comun, nu neapărat cheltuieli în beneficiul copiilor minori rezultați din relația cu reclamantul.

De asemenea, s-a subliniat că pârâta nu a prezentat documente care să ateste contribuția sa financiară efectivă la întreținerea copiilor, în timp ce toate cheltuielile ar fi fost suportate de tată, în condițiile în care mama beneficia de un venit lunar consistent, estimat la 27 500 lei, la care se adăuga și o indemnizație de 2 000 lei de la statul român.

Reclamantul a mai afirmat că sumele plătite cu titlu de pensie alimentară nu au fost utilizate în mod responsabil și transparent de către pârâtă, acuzând-o că a folosit acești bani în interes propriu sau în beneficiul altor persoane, nu pentru nevoile copiilor. Potrivit extrasului bancar depus la dosar, Olari Natalia ar fi efectuat plăți către partide politice, asociații, persoane fizice și juridice, ar fi cumpărat haine de lux din Italia și România, ar fi achitat servicii cosmetologice și de înfrumusețare, credite personale, servicii comunale, parcări, onorarii avocat și alte cheltuieli care nu pot fi justificate ca fiind în interesul copiilor.

În același timp, reclamantul a susținut că este nevoit să se împrumute lunar pentru a face față obligațiilor, în timp ce banii virați pârâtei cu titlu de pensie alimentară ar fi folosiți nejustificat.

În aceeași ședință de judecată, pârâta, reprezentată de avocata Bîrca Ludmila, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată. Aceasta a susținut că Olari Marcel nu a prezentat probe concludente care să ateste o schimbare esențială a situației sale materiale sau familiale după pronunțarea hotărârii din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost stabilită pensia de întreținere în cuantum de 1/3 din venitul lunar.

Pârâta a reiterat poziția exprimată în referință, arătând că, dimpotrivă, începând cu anul 2024, venitul lunar al reclamantului a crescut, chiar dacă nu poate demonstra acest aspect din lipsa accesului la documentele salariale ale fostului soț. Astfel, nu există temei legal pentru scutirea de la plata restanței sau reducerea pensiei alimentare stabilite în beneficiul copiilor minori.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată concluzionează de a admite parțial acţiunea înaintată de către Olari Marcel, din următoarele considerente.

În corespundere cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art.121 și art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Prevederile art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stabilesc că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Obiectul examinării prezentei cauze este definit prin indicarea pretenției ce derivă din litigiile legate de încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori.

Pentru a califica în mod corect raportul juridic dedus judecății și a stabili cadrul normativ aplicabil în soluționarea litigiului, instanța reține incidența dispozițiilor relevante din Codul civil, în vigoare de la 1 martie 2019, având în vedere că reclamantul solicită scutirea de la plata restanței aferente pensiei de întreținere, precum și reducerea cu 50% a cuantumului pensiei stabilite printr-o hotărâre judecătorească pronunțată în anul 2023, rămasă definitivă în luna iulie 2024.

Totodată, instanța constată că, în speță, sunt aplicabile și dispozițiile Codului familiei, în special cele care reglementează obligațiile părinților privind întreținerea copiilor minori.

Cercetarea stării de fapt denotă următoarele:

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-25983/21 din 10 decembrie 2021, irevocabilă, a fost confirmată Tranzacția de împăcare nr. *****, încheiată între Olari

Natalia și Olari Marcel. Potrivit conținutului acestei încheieri, tranzacția de mediere, realizată la biroul mediatorului Marcel Burlacu, consfințește acordul părților privind stabilirea domiciliului copiilor minori, care urmează să locuiască, după desfacerea căsătoriei, împreună cu mama, Olari Natalia.(f.d. 9 verso-12)

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 noiembrie 2023, instanța a dispus încetarea procesului în ceea ce privește capătul de cerere referitor la stabilirea domiciliului copiilor minori la domiciliul mamei. Totodată, prin aceeași încheiere, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea pârâtului Olari Marcel privind încetarea procesului pe capătul de cerere referitor la încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori. (f.d. 138-142)

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul centru din 14 decembrie 2023 s-a încasat de la Olari Marcel, în beneficiul Nataliei Olari pensie de întreținere pentru copii, în mărime de 1/3 din salariu și alte venituri, lunar, începând cu data de 11 ianuarie 2023 și până la atingerea majoratului de către copii. (f.d. 102-106)

În temeiul hotărârii pronunțate de Judecătoria Chișinău (sediul Centru) în cauza civilă nr. 2-792/23 din 14 decembrie 2024, a fost eliberat titlul executoriu corespunzător, care a fost transmis, conform competenței teritoriale, executorului judecătoresc Ciobanu Ruslan pentru punerea în aplicare a executării silite.

Astfel, la data de 12 ianuarie 2024, a fost prezentat spre executare silită titlul executoriu nr. 2-792/23, emis de Judecătoria Chișinău (sediul Centru), prin care s-a dispus încasarea de la debitorul Olari Marcel Valeriu (c/p *****, născut la *****) în favoarea creditoarei Olari Natalia (c/p *****, născută la *****, cu domiciliul în *****) a pensiei de întreținere pentru copiii minori *****), în cuantum de 1/3 din salariu și alte venituri lunare, începând cu data de 11 ianuarie 2023, până la împlinirea vârstei majoratului de către aceștia.

În urma punerii în executare a titlului, executorul judecătoresc Ciobanu Ruslan a calculat o restanță în sumă de 105 748,68 lei, reprezentând datorii acumulate la plata pensiei de întreținere pentru perioada 11 ianuarie 2023 – 11 ianuarie 2024. (f.d. 13-14)

Potrivit actelor aflate la dosar, Olari Marcel, exprimându-și dezacordul față de inițierea procedurii de executare, a formulat mai multe contestații împotriva actelor întocmite de executorii judecătorești.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 martie 2024, a fost respinsă contestația formulată de Olari Marcel împotriva creditoarei Olari Natalia, având ca intervenienți accesorii executorii judecătorești Ciobanu Ruslan și Tihonovici Alexandr, contestație ce viza suspendarea executării titlului executoriu și anularea acestuia (f.d. 111–115).

Ulterior, prin încheierea aceleiași instanțe din 18 iunie 2024, a fost respinsă ca neîntemeiată o altă contestație formulată de Olari Marcel împotriva Nataliei Olari, a executorului judecătoresc Tihonovici Alexandru și a mediatorului Marcel Burlacu. Prin această contestație, reclamantul solicita anularea încheierii nr. ***** din 03 aprilie 2024, compensarea pensiei de întreținere datorate copiilor minori în limita sumei de 1.500.000 lei, precum și anularea măsurilor de asigurare aplicate prin încheierea nr. ***** din 12 ianuarie 2024 (f.d. 116–137).

Potrivit materialelor dosarului, la data de 19 decembrie 2023, Olari Marcel a depus un apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 decembrie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi încheieri privind încetarea procesului.

Ulterior, la data de 12 iulie 2024, acesta a formulat cerere de retragere a apelului declarat. Ca urmare, prin încheierea din 17 iulie 2024, instanța a dispus restituirea apelului. (f.d. 107–109).

Conform art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Prevederi similare se regăsesc și în art. 8 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, care stabilește că răspunderea pentru creșterea copilului și pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea, educarea și întreținerea copilului.

Astfel, potrivit normei enunțate, ambii părinți, în egală măsură poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Conform art.74 alin. (1) din Codul familiei, părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Conform art. 75 alin. (1), (2) din Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Conform art. 76 alin. (1) din Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Alin. (2) al articolului precitat, stabilește că cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante, cu respectarea prevederilor art. 108 şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform art. 79 alin. (1) Codul familiei, în caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe.

Alineatele (2) și (3) al aceluiași articol, stabilesc că modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sînt stabilite de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare.

Potrivit art.3 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Reieșind din prevederile legale la care s-a făcut referire mai sus, este incontestabil că atât Olari Marcel cât și Olari Natalia sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copiilor minori.

Astfel, instanța reține că, prin acțiunea formulată, reclamantul a solicitat: scutirea de la plata restanței aferente pensiei de întreținere pentru copiii minori, precum și reducerea cu 50% a pensiei de întreținere stabilite prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-792/23 din 14 decembrie 2023.

În acest context, instanța constată că, în urma calculului efectuat de către executorul judecătoresc, restanța acumulată pentru perioada 11 ianuarie 2023 – 11 ianuarie 2024 a fost stabilită la suma de 105 748,68 lei. Prin încheiere privind efectuarea reținerilor din veniturile debitorului nr. ***** din 14 martie 2024, s-a dispus urmărirea veniturilor debitorului obținute în cadrul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, după cum urmează:

”a) 33,33% din salariul lunar și alte venituri, până la atingerea majoratului de către copilul Olari Bogdan (născut la 13 iulie 2013), totodată – 25% până la majoratul copilului Olari Ștefan (născut la 12 august 2015);

b) 10% din salariul lunar și alte venituri, până la achitarea integrală a restanței de 105 748,68 lei;

*Sumele reținute cu titlu de restanță la pensia de întreținere urmează a fi virate creditorului Olari Natalia Ion (născută la *****, IDNP *****), în contul bancar indicat: *****, deschis la BC „Moldindconbank” SA.*

De asemenea, executorul a dispus:

a) reținerea unei sume de până la 2% din salariul lunar și alte venituri pentru acoperirea cheltuielilor de executare, în cuantum de 2 400,20 lei;

b) reținerea onorariului executorului judecătoresc, calculat în baza art. 38 alin. (2) din Codul de Executare al RM, în cotă de 10% din sumele recuperate conform punctului I din prezenta încheiere.

*Sumele reținute pentru cheltuieli de executare și onorariul executorului vor fi virate în contul curent special (IBAN): *****, deschis pe numele Executorului Judecătoresc Tihonovici Alexandr, cod fiscal *****, în sucursala „Flacăra” a BC „Moldindconbank” SA, cod bancar *****, mun. Chișinău, str.*****.*

Reținerile și plățile urmează a fi efectuate regulat, în conformitate cu art. 110 din Codul de Executare al RM, până la stingerea completă a obligației.”

Prin încheierile nr. ***** din 11 aprilie 2024. s-a acceptat modalitatea de executare prin care debitor de sine stătător va achita pensia de întreținere, restanța la plata pensiei de întreținere precum și cheltuielile de executare.

La data de 30 aprilie 2024 debitorul Olari Marcel a achitat suma de 22225,91 lei - pensia de întreținere pentru luna aprilie 2024 – 14 856,89 lei; restanța la plata pensiei de întreținere – 4 457,07 lei și cheltuielile de executare – 2 911,95 lei.

Totodată, ordinele de plată anexate la dosar confirmă transferul periodic al sumelor respective în contul creditorului Olari Natalia (f.d. 41-43, 153-162).

Instanța de judecată reține că reclamantul a formulat prezenta acțiune invocând starea de supra-îndatorare în care se află și imposibilitatea obiectivă de a acoperi integral cheltuielile lunare, aspecte ce fundamentează solicitarea sa de scutire de la plata restanței și de reducere a pensiei de întreținere.

În susținerea acestor argumente, la dosar a fost anexat Contractul de ipotecă încheiat cu BC „Eximbank” SA la data de 28 iunie 2022, în temeiul căruia creditorul ipotecar a acordat

cetățeanului Olari Marcel, născut la *****, IDNP *****, următoarele împrumuturi: Contract de credit nr. *****din 27 iunie 2022, în valoare de 1.055.000 lei, pe o durată de 240 luni, cu scadență finală la 27 iunie 2042; Contract de credit nr. 51484 din 27 iunie 2022, în valoare de 698 000 lei, tot pe 240 luni, cu aceeași scadență la 27 iunie 2042.

De asemenea, reclamantul a contractat: Contractul de credit din 28 ianuarie 2024, cu OCN „Max Credit", în sumă de 19 599 lei; Contractul de credit din 03 ianuarie 2024, cu OCN „ECredit", în sumă de 50 000 lei; Contractul de credit nr. 416666 din 15 decembrie 2023, în sumă de 21 145,19 lei.

Astfel, reclamantul achită lunar, cu titlu de plăți pentru rambursarea creditelor asumate, următoarele sume:

- Către BC „Eximbank" SA (credit ipotecar): 22 230 lei/lună;
- Către OCN „ECredit": 8 333 lei/lună;
- Către OCN „Credit 365": 3 525 lei/lună;
- Către OCN „Max Credit": 1 633 lei/lună.

Suma totală achitată lunar pentru rambursarea creditelor este de: 35 721 lei. (f.d. 15-32)

Reclamantul achită lunar, cu titlu de plăți pentru restanța la pensia de întreținere, pensia de întreținere curentă, precum și cheltuielile de executare, suma totală de 21 245,35 lei, aspect confirmat prin ordinele de încasare anexate la dosar (f.d. 41–43).

În susținerea afirmațiilor privind situația financiară dificilă, reclamantul a anexat la dosar facturi de plată pentru serviciile comunale, care reflectă existența unor datorii curente, precum și notificări din partea prestatorilor de servicii privind necesitatea achitării creanțelor. Astfel: față de SRL „Servcomloc", reclamantul înregistrează o datorie în sumă de 3 384,89 lei, conform situației din 31 ianuarie 2025; față de SA „Moldovagaz", datoria se ridică la suma de 19 099 lei, conform datelor din 20 septembrie 2024 (f.d. 37–38, 186).

De asemenea, în scopul demonstrării stării de supra-îndatorare, reclamantul a prezentat două recipise, prin care: la data de 03 decembrie 2024, a primit 70 000 lei cu titlu de împrumut de la Olari Maria, iar la data de 07 august 2024, a primit suma de 20 000 lei și 2 000 euro cu titlu de împrumut de la cet. Dobrotskaia Nicoleta (f.d. 184–185);

Precum și extras bancar din aplicația MobBanking Victoriabank, care confirmă că la data de 06 septembrie 2024, reclamantul a primit suma de 10 000 lei, prin transfer P2P de la Radu Pegza (f.d. 187).

În ceea ce privește veniturile, potrivit certificatului salarial anexat la dosar (f.d. 36), venitul lunar net al reclamantului obținut de la Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP) pe parcursul anului 2023 a constituit suma de 44 570,67 lei.

Totodată, conform certificatului nr. ***** din ***** (f.d. 189), se confirmă că Marcel Olari este angajat în cadrul PNUD Moldova, iar venitul său lunar de bază, inclusiv compensația pentru pensie, constituie suma de *****lei.

Analizând ansamblul probatoriu administrat în cauză, instanța reține că reclamantul se află într-o stare evidentă de supra-îndatorare, caracterizată prin imposibilitatea obiectivă de a-și onora integral obligațiile financiare lunare din veniturile disponibile.

Potrivit certificatului salarial nr. *****, venitul lunar net al reclamantului, obținut de la angajatorul său – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD Moldova) – este de aproximativ 56 962,82 lei (conform structurii de deduceri prezentate prin certificatul din 31 decembrie 2023 f.d. 36). În același timp, cheltuielile lunare fixe ale acestuia, rezultate din angajamentele contractuale și obligațiile legale, însumează 56 966,35 lei, după cum urmează:

- 21 245,35 lei – reprezentând pensia de întreținere, restanța la aceasta și cheltuielile de executare;
- 35 721,00 lei – reprezentând rate lunare aferente contractelor de credit (ipotecar și de consum), perfectate legal.

Aceste sume exced veniturilor nete ale reclamantului, ceea ce conduce la un dezechilibru financiar grav și constant, în lipsa altor surse de venit.

Diferența negativă, deși aparent redusă, este semnificativă în contextul în care nu permite acoperirea cheltuielilor minimale de trai (alimente, medicamente, servicii comunale, îngrijirea unui părinte bolnav etc.).

Starea de supra-îndatorare este confirmată și prin:

1. Datorii restante față de furnizorii de utilități (ex. SA „Moldovagaz" – 19 099 lei; SRL „Servcomloc" – 3 384,89 lei);
2. Contractarea de împrumuturi informale (în sumă cumulată de peste 100 000 lei și 2 000 euro) pentru acoperirea necesităților curente;
3. Lipsa oricărei perspective reale de redresare financiară, în lipsa restructurării obligațiilor existente.

În drept, aceste circumstanțe se încadrează în noțiunea de imposibilitate obiectivă de executare a unei obligații (art. 904 Cod civil) și pot justifica, în temeiul principiilor echității și al interesului superior al copilului, o cerere de scutire parțială sau temporară de la plata restanței ori reducerea cuantumului pensiei de întreținere.

Conform art. 105 din Codul familiei, în baza contractului privind plata pensiei de întreţinere, debitorul întreţinerii poate fi scutit de plata restanţei la pensie de întreţinere sau această restanţă poate fi micşorată, cu excepţia cazurilor când pensia se plăteşte copiilor minori. Dacă starea materială şi familială a debitorului întreţinerii face imposibilă lichidarea restanţei la pensia de întreţinere, instanţa judecătorească, la cererea acestuia, în baza unor motive temeinice, este în drept să-l elibereze de plata restanţei respective sau s-o micşoreze.

Conform art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

Din norma legală la care s-a făcut referire mai sus, instanța de judecată deduce necesitatea întrunirii următoarelor condiții pentru modificarea pensiei de întreținere stabilite, și anume:

1) să se schimbe starea materială sau familială a uneia dintre părți;

2) să existe careva alte circumstanțe importante ale părților.

Starea materială reprezintă situația social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

Revendicarea dreptului de modificare a cuantumului pensiei de întreținere este opozabilă în egală măsură ambilor părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, aceștia fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în concordanță cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională și internațională.

Instanța reține, că dezvoltarea, creşterea şi educarea copiilor sunt obligaţiunile stricte ale ambilor părinţi, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună cu copilul sau nu, într-o societate democratică interesele copiilor sânt primordiale.

Potrivit art. 18 alin. (1) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Situație de acest fel este reglementată și în art. 3, 7, 9, 27 alin. (2) din Convenție, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului, este garantată respectarea interesului major al copiilor dea beneficia de grija părintească, ce nu poate fi transmisă și pusă în mod arbitrar pe seama altor persoane sau doar a unui singur părinte.

Instanța accentuează și faptul că părintele cu care locuiește copilul își execută nu doar obligațiile patrimoniale de întreținere a copilului, ci și obligațiile nepatrimoniale față de copil și anume educația, creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor, având drept scop asigurarea unui nivel de trai decent pentru copil și condiții adecvate pentru educația şi dezvoltarea acestuia.

Instanța de judecată apreciază că, obligația părinților de a-și întreține material copii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care expres stabilește că părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor, or, creșterea, educația și instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere materială a acestora.

Conform articolului 3 din Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, interesul superior al copilului trebuie să prevaleze în toate deciziile care îl privesc – nu doar cele financiare, ci și cele legate de bunăstarea emoțională, echilibrul psihologic, relația cu ambii părinți, siguranța locativă etc.

Instanța de judecată reține că interesul superior al copilului nu se limitează exclusiv la asigurarea mijloacelor financiare, ci presupune și existența unei relații stabile, afective și funcționale cu ambii părinți. Un copil are nevoie nu doar de întreținere materială, ci și de sprijin emoțional, educațional și prezență activă din partea ambilor părinți.

În situația în care unul dintre părinți – în speță, tatăl – se află într-o stare de supra-îndatorare severă, cu risc de colaps financiar, acest fapt poate genera consecințe indirecte negative asupra relației cu copilul, precum: Posibilitatea pierderii locuinței sau imposibilitatea de a asigura un spațiu adecvat pentru vizitele copilului; Limitarea contactului cu copilul din cauza stresului, rușinii sau lipsei resurselor necesare pentru întreținerea relației părinte–copil; Instalarea unor stări de anxietate, stres sau depresie, care afectează capacitatea părintelui de a oferi sprijin emoțional și un mediu sănătos copilului; Îndepărtarea tatălui din viața copilului nu din lipsă de voință, ci din imposibilitatea obiectivă de a participa activ și echilibrat în viața acestuia.

În aceste condiții, menținerea neschimbată a unui cuantum al pensiei de întreținere disproporționat față de veniturile reale ale reclamantului poate conduce, în mod contrar interesului superior al copilului, la înstrăinarea părintelui.

În context, instanța de judecată consideră că, în speța dată, acordarea scutirii de la plata restanței pensiei de întreținere a copiilor minori, precum și aplicarea unei reduceri parțiale a pensiei de întreținere curente reprezintă o soluție echitabilă și proporțională. Aceasta nu

urmărește diminuarea drepturilor copiilor, ci are ca scop asigurarea unui echilibru real între obligațiile financiare ale părintelui și capacitatea sa efectivă de plată, având în vedere situația de supra-îndatorare severă în care se află reclamantul.

O astfel de măsură este necesară pentru a preveni agravarea situației financiare a părintelui obligat, care, în condițiile în care nu poate face față integral obligațiilor financiare, riscă să fie exclus treptat din viața copilului, ceea ce contravine interesului superior al acestuia. Menținerea unei presiuni financiare nerezonabile poate genera efecte negative nu doar asupra stabilității financiare a părintelui, ci și asupra relației afective și educative cu copilul.

Astfel, prin adoptarea unei soluții care reflectă realitățile economice și sociale ale reclamantului, instanța urmărește protejarea dreptului copilului de a avea un părinte funcțional, capabil să ofere nu doar sprijin material, ci și suport emoțional și implicare activă în viața sa. Totodată, instanțele de judecată trebuie să respecte principiul interesului superior al copilului, prevăzut la art. 9 din Convenția privind drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte. În acest context, se impune menținerea unui echilibru între drepturile copiilor și ale ambilor părinți, chiar și atunci când aceștia nu sunt căsătoriți, precum și respectarea proporționalității în stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Având în vedere cele expuse anterior, instanța de judecată constată că cererea reclamantului Olari Marcel este parțial întemeiată. Argumentele privind imposibilitatea de a achita pensia de întreținere în cuantumul stabilit au fost susținute prin probele administrate în dosar. În consecință, cererea de chemare în judecată formulată de Olari Marcel este admisă parțial, fiind justificată scutirea sa de la plata restanței pensiei de întreținere calculate pentru perioada 11 ianuarie 2023 – 11 ianuarie 2024, în sumă totală de 35 000 lei.

De asemenea, pentru a proteja interesul superior al copiilor, dar și a asigura un echilibru rezonabil între drepturile creditorilor și posibilitățile financiare ale debitorului, instanța dispune reducerea cuantumului pensiei de întreținere stabilite prin hotărârea Judecătoriei Chișinău nr. 2-792/23 din 14 decembrie 2023, obligând reclamantul să plătească lunar câte 5 000 lei pentru fiecare copil minor.

Această măsură echitabilă urmărește să mențină suportul financiar necesar pentru creșterea și educația copiilor, dar și să evite supra-îndatorarea reclamantului, care ar putea afecta negativ relația părinte-copil și capacitatea sa de a contribui afectiv și educativ în viața minorilor.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de judecată constată că prin referința formulate de partea pîrîtă la data de 28 ianuarie 2025, Olari Natalia a solicitat încasarea din contul lui Olari Marcel în beneficiul Nataliei Olari a cheltuielilor de asistență juridică în cuantum total de 10 000 lei.

Aderent, instanța de judecată reține că pe parcursul procesului de judecată interesele pârâtei au fost reprezentate de avocatul Ludmila Bîrcă, în baza mandatului avocațial Seria/nr. MA *****din ***** și a prezentat dovada achitării serviciilor în cuantum de 10 000 lei. (f.d. 144)

În conformitate cu art.96 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Potrivit Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor pentru asistență juridică, aprobată prin Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților nr. 19-02/27.05.2022 din 27 mai 2022, precum și în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța reiterează că cheltuielile de

asistență juridică urmează a fi compensate doar în măsura în care sunt efectiv angajate, necesare și rezonabile ca mărime.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Instanța de judecată apreciază necesitatea ajustării sumei solicitate cu titlu de asistență juridică, având în vedere următoarele aspecte: Complexitatea cauzei: litigiul nu prezintă un grad ridicat de dificultate; Gradul de dificultate juridică a problemelor ridicate: speța nu a implicat chestiuni juridice complexe, cererea fiind una tipică pentru această categorie de litigii, respectiv obligația de despăgubire din partea asigurătorului; Volumul și natura activității avocatului: activitatea avocatului Ludmila Bîrcă s-a limitat în principal la redactarea referinței și participarea la patru ședințe de judecată, fără a necesita eforturi suplimentare semnificative.

Ținând cont de principiile necesității, proporționalității și echității, precum și de natura raportului juridic litigios, instanța constată că suma solicitată de 10 000 lei este disproporționată față de activitatea efectiv prestată.

În aceste condiții, instanța admite parțial cererea pârâtei privind cheltuielile de judecată și dispune compensarea sumei de 3.000 lei, considerând această sumă rezonabilă, justificată și proporțională cu complexitatea cauzei și volumul muncii efectuate. În ceea ce privește diferența rămasă din suma solicitată de Olari Natalia pentru asistența juridică, cererea este respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu articolele 236, 238-241, 256 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Olari Marcel împotriva lui Olari Natalia cu privire la scutirea restanței de la plata pensiei de întreținere a copiilor minori, scutirea de la plata a 50 % din pensia de întreținere a copiilor minori stabilită prin hotărâre judecătorească.

Se scutește Olari Marcel de la plata restanței pensiei de întreținere a copiilor minori ***** calculată pentru perioada 11 ianuarie 2023-11 ianuarie 2024 în cuantum de 35 000 (treizeci și cinci mii) lei.

Se scutește parțial Olari Marcel de la plata pensiei de întreținere a copiilor minori ***** stabilită prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-792/23 din 14 decembrie 2023 și se încasează de la Olari Marcel – născut la *****, c/p *****, dom. ***** în beneficiul lui Olari Natalia – născută la *****, c/p *****, dom. ***** pensia pentru întreţinerea copiilor minori, ***** în mărime de câte 5 000 (cinci mii) lei pentru fiecare.

Se anulează titlul executoriu nr. 2-792/23 eliberat în temeiul hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 14 decembrie 2023.

Încasarea pensiei de întreţinere a copiilor ***** să se efectueze lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 5 decembrie 2024, până la atingerea majoratului copiilor.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 39 din 14 octombrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea plății pensiei de

întreţinere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Olari Marcel – născut la *****, c/p *****, dom. ***** în beneficiul lui Olari Natalia – născută la *****, c/p *****, dom. ***** cheltuielile de judecată suportate cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 3 000 (trei mii) lei.

În rest, cererea lui Olari Natalia de compensare a cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președinte de ședință,
Judecător Alexei Maria